# GAZETA KRAKOWSKA

Nro 3.

W Niedzielę Dnia 8. Stycznia 1809.

*Z Wiednia d. 31. Grudnia.*

Nayiaśnieyszy Cesarz troskliwy zawsze o dobro i zdrowie swoich poddanych zaraz od dzieciństwa, rozkazał względem rozszerzonego iuż w kraiu szczepienia krowiey ospy wydać iednostayny przepis, i oraz wyznaczyć nayłaskawiey dla lekarzow, którzy naywięcey przyłożą się do szczepienia krowiey ospy, nadzwyczayną co rok nagrodę w trzech częściach, to iest 200,150 i 100 zł. ryń. ogółem 450 zł. ryń. Od tey nagrody nie są nawet cyrkularni lekarze wyiętemi, ieżeli świadectwami dowiodą, iż więcey dzieciom zaszczepili ospę, niżeli prywatni lekarze. J. C. K. Mość raczył precz tego świadectwa o szczepieniu ospy uwolnić od stępla i wydatki na szczepienie kazać z kas rządowych zaspakoić.

J. C. K. Apostolska Mość raczył Węgierskiego Inspektora w Fiumie, Karola Mayer de Grevenegg, wynadgradzaiąc iego dawną służbę zaszczycić tytułem Królewskiego radcy z uwolnieniem od taxy.

C. K. gubernium niższey Austryi nadało fabryczny przywiley fabrykantowi kolorowych płocien, Mateuszowi Steyrer w Himbergu, nie tylko na robienie powyższych płocien, ale nawet bawełnianych materyy.

Dzisieysza gazeta dworska umieściła następuiący artykuł z Hiszpanii:

Czternasty biuletyn Francuzkiego woyska w Hiszpanii zawiera w treści pod d. 5 Grudnia z Madrytu, że d. 2 Grudnia przybył sam Cesarz Napoleon na wzgorki pod Madryt, na których stały dywizye dragonii Jenerałow Lahoussaye i Latour-Maubourg i gwardya Cesarska. — Miasto Madryt lubo nie iest ufortyfikowane i niskim tylko murem obwiedzione, postanowiło iednak bronić się zapalczywie. Wszystkie ulice i bramy zostały zatarassowane; w domach porobiono strzelnice, okna zamurowano, z towarow i pak wełny porobiono wały i z 200 wież kościelnych na gwałt dzwoniono. Załoga w mieście składała się w prawdzie tylko z 6000 ludzi liniiowego woyska, ale zbroynych chłopow liczono do 50,000 i wszyscy mieszkańcy znaydować się mieli pod bronią. Margrabia de Perales obwiniony, że kazał ładunki z piasku robić, został rozsiekany i 3 do 4000 mnichow posłano do Buen-Retiro, dla przeyrzenia zapasu ammunicyi i robienia nowych ładunkow. Miasto zostało 3 razy do poddania się wezwane; raz przez Mar-

szalka Xcia Istryi (Bessieres) a dwa razy przez Xcia Neufszatelskiego (Berthiera.) Na czele tymczasowey woyskowey junty zostawali Jenerał Morla, kapitan Andaluzyi, Margrabia de Castelar, Don Bernard Jriarte i Don Ferdynand de la Vera. Cesarz umawiał się sam d. 4 o godzinie 6 z rana z deputowanemi. Poprzedzaiącey nocy zajęły woyska Francuzkie niektore przedmieścia i z 30 dział zrobiono wyłom do ogrodu letniego zamku Buenretiro. Wzięto szturmem ten zamek, obserwatorium, porcelanową rękodzielnią, pałac Medina Celi i wielkie koszary. — D. 4 uspokoiło się cokolwiek miasto; o godzinie 11 uczyniono drugie wezwanie, przyięto kapitulacyą, ogłoszone zostało powszechne przebaczenie i Jenerał Belliard obiął tegoż samego dnia dowodztwo w mieście. — Srodkowa junta Madrycka udała się do Toledo. — Kolomny Angielskiego woyska, które znaydowały się iuż w Salamance i Eskurial, cofaąć się miały. Marszałek Xżę Gdański wszedł d. 3 do Segowia, a Marszałek Xżę Istryi ścigał cofaącą się z Tudela do Gwadalaxara dywizyą Jenerała Pennas.

*I. Do Dowodzcy miasta Madrytu. — Przed Madrytem d. 3 Grudnia 1808.*

"Gdy zdarzenia woyny sprowadziły woyska Francuzkie aż pod bramy Madrytu, i gdy poczynione są wszystkie przygotowania do wzięsia miasta gwałtem, poczytuię zatem za potrzebne i za zgodne z zwyczaiem narodow wezwać WPana, Mci Jenerale, ażebyś tak ważnego miasta nie wystawiał na okropność szturmu i nie czynił tak wielu spokoynych mieszkańcow ofiarą nieszczęść woyny. — Nie chcąc przed WPanem taić prawdziwego rzeczy położenia, w iakim się znayduiesz, posełam WPanu przeto ninieysze wezwanie przez iednego z WPana officerow, znayduiącego się w naszey niewoli, który miał okazyą poznać sposoby, iakie nasze woysko ma do zdobycia miasta. — Przyymiy Mci Jenerale, zapewnienie moiego szacunku.

*Wicehetman. Major Jenerał*
(Podp.) *Alexander.* „

*II. Do Xcia Jmć Neufszatelskiego.*

" Nim W. X. Mci dam dokładną odpowiedź, muszę wprzod zaciąg ąć rady zwierzchności miasta i poznać skłonność ludu, wystawiaiąc mu teraźnieyszy stan rzeczy. Tym końcem upraszam W. X. Mci, abyś pozwolił na rozeym dnia dzisieyszego, ażebym mogł dopełnić moiego obowiązku. Przyrzekam iutro bardzo rano lub ieszcze dzisieyszey nocy przesłać W. X. Mci przez sztabowego officera odpowiedź. Upraszam W. X. Mci, abyś raczył przyiąć zapewnienie szacunku, iaki się wysokiey iego dostoyności i zasługom należy.

W Madrycie d. 3 Grudnia.

(Podp.) *F. Margrabia de Castelar.*

*III. Do dowodzącego Jenerała w Madrycie. — W Cesarskim obozie pod Madrytem d. 4 Grudnia, o godzinie 11 przed południem.*

" Mci Jenerale Castelar! Chcieć bronić Madrytu iest przeciw zasadom woyny i nieludzkością względem mieszkańcow. — J. C. K. Mość upoważnił mnie, ażebym WPana po drugi raz wezwał. Ogromne działa są ustawowane, minerowie stoią w gotowości dla wysadzenia na powietrze celnieyszych szańcow, kilka kolomn woyska znayduie się przed wniyściami do miasta, które kilka kompaniy woltyżerow opanowały; lecz Cesarz wspaniały zawsze, nawet w swoich zwycięstwach, wstrzymuie attak do godziny 2. Miasto Madryt może bydź pewne opieki i bezpieczeństwa dla spokoynych mieszkańcow, religii i iey sług, a nawet przebaczenia za dawne rze-

czy. Wywieś więc WPan białą chorągiew przed godziną drugą, i przyślij kommissarzow, dla umowienia się względem oddania miasta. Przyymiy WPan, &c.

(Pod) *Major jenerał Alexander.*

Mieysce St. Martin, w którym znaydowała się d. 2 Grudnia głowna kwatera Cesarska, iest wieyskie mieszkanie Xcia Infantado o 4 godziny drogi od Madrytu.

Medyolańska rządowa gazeta donosi, iż załoga twierdzy Rosas, żądała d. 5 Grudnia przy odeyściu gońca kapitulować, i poszła w woienną niewolą.

*Z Peterzburga d. 7. Grudnia.*

Dzisieysza gazeta dworska zawiera co następuie:

" D. 17. Listopada, według dawnego kalendarza, deputowani od wszystkich stanow nowo zdobytey Finlandyi mieli u Nayiaśnieyszego Imperatora o godzinię 4 po południu w zimowym pałacu audyencyą. Naypierwszy z deputowanych, Major Baron Mannerheim, miał do J. Imp. Mci mowę, w którey polecił los swoich współziomkow wspaniałości zwycięzcy, prosił o łaskawe względy Wielkiego Monarchy dla mieszkańcow Finlandyi i wyraził w ich imieniu wdzięczność woyskom J. Imp. Mci za zachowanie dobrego porządku w przechodzie przez Finlandzkie prowincye, ile okoliczności woyny pozwoliły.

" Nayiaśnieyszy Imperator raczył na tę mowę odpowiedzieć, iż przyymuie z ukontentowaniem oświadczenie ich wierności, iż starać się zawsze będzie o dobro mieszkańcow Finlandyi i przyrzeka świętobliwie zachować wszystkie dawne ich prawa i swobody. „

Deputowani przybyli na audyencyą i odiechali w dworskich powozach.

Aktualny R-dca stanu, baron Hogger, mianowany został na mieyscu Radcy stanu Arseniew cywilnym rządcą Kurlandyi, a woienny Rządca Astrachanu, Wiceadmirał Barissow uwolniony iest od służby z całkowitą pensyą.

Zimno dochodzi tu iuż do 18 stopnia.

*Z Kopenhagi d. 17. Grudnia.*

*Wypis z rapportu Kapitana porucznika Wulff pod d. 27 Listopada z brygu Lougen w porcie Hesnes.*

" D. 25 Listopada dywizya okrętow podniosła kotwice i wypłynęła z portu Frederikswärn. D. 26 z rana około 4 mil ku północy od Skagen, postrzegliśmy o półtory mili płynący przed nami nieprzyiacielski konwoy z 44 żaglow złożony, pod zasłoną 3 fregat. Zwrociłem się ku północy i postrzegłem fregatę i 3 brygi, które dawały sobie cały dzień znaki z konwoiem. O godzinie 10 zobaczyłem przedemną kutra, który płynął pod Duńską banderą i dał kilka razy do nas ognia. Dałem znak brygowi Seggul, aby przeciw niemu popłynął. Dognał go w pół godziny i ten zawdział na ów czas Szwedzką banderę. Po 2 atoli wystrzałach poddał się naszemu brygowi. Był to Szwedzki kuter zupełnie nowy o 8 działach i 40 ludźmi osadzony, który w poniedziałek pod dowodztwem porucznika Molberg pierwszy raz z Gothenburga na morze wypłynął. Zabrał był Duński okręt tranem ładowny, który odzyskaliśmy nazad. „

Kapitan Wulff zabrał także tego lata Angielski kutter Seagul.

Podług urzędowego rapportu Angielska fregata Crescent uwięzła w nocy z 5 na 6 b. m. na piasku pod zachodniemi brzegami Jutlandyi. Domyślaią się, że musiała mieć 44 dział i 300 ludzi na sobie. Lecz nie wyratowało się iak 5 officerow i 55 ludzi. Dla burzliwego morza nie można było dać ludziom ratunku. Wyrzucono w morze działa, a o-

kręt zaczenał się rozwalać. Odcięte maszty i 3 ciężkie szalupy wyrzuciła woda na brzeg, tudzież wiele mundurow, któremi ta fregata była wyładowana. Mowią, że była do Gothenburga przeznaczona.

Pod d. 9 b. m. wydał król wyrok, mocą którego nie wolno w Duńskich gazetach umieszczać urzędowych rapportow i politycznych doniesień, które znayduią się w gazetach nieprzyiacielskich kraiow lub pod ich wpływem wychodzących.

Xiążę Chrystyan August Szleswicko Holsztyński, dowodzący jenerał w Norwegii, mianowany został w nagrodę zasług w obronie Norwegii, komanderem orderu Danebrog.

Szambelan Hrabia Moltke, dawniey poseł przy dworze Sztokolmskim, i Szambelan Baron Eyben, dawniey poseł przy seymie Ratysbońskim, mianowanemi są nadzwyczaynemi posłami, pierwszy przy dworze Hollenderskim, a drugi przy dworze Berlińskim.

Hrabia Daneskiold-Samsoe przysłał 600 talarow z prożbą, aby użyte były na wsparcie będących w Angielskiey niewoli Duńczykow. J. K. Mość odpisał własną ręką na podaney od niego w tey mierze prożbie: Hrabia Daneskiold dystengwuiący się zawsze szlachetnemi czynami, zasługuie, aby iego współziomkowie o tem wiedzieli. Zezwalamy więc na przyięcie ofiary i rozkazuiemy ią oraz podadź do publiczney wiadomości.

Wysłany od Nayiaśnieyszego Imperatora na mieysce Jenerała Buxhewdena do Finlandyi Jenerał Knoring, miał rozproszyć reszty pozostałego tam woyska Szwedzkiego.

Z Helsingeru piszą pod d. 15 Grudnia: W przeszłym miesiącu widziano iuż przy Raae, iuż przy Helsingborgu 3 nieprzyiacielskie armatne łodzie; z tych zatopiły się dwie i nadaremnie usiłowano ie uratować. Słychać, iż Anglicy, iak tylko nadeydzie kupiecka flota z Baltyckiego morza, która codziennie iest oczekiwana, zaraz Sund opuszczą.

*Z Paryża d. 19. Grudnia.*

Król Jozef zaiął Królewski pałac w Madrycie i trudni się rządem swoiego państwa. PP. Urquijo, Azanza, i inni ministrowie pracuią z J. K. Mcią.

Gdy twierdza Roses poddała się po miesięcznem obłężeniu d. 5 Grudnia, główna kwatera 7go korpusu udała się zatem dnia tego do Barcelony.

Nadzieie pokoiu powiększyły się tu od dni kilku. Korrespondencya z Angliią trwa ciągle. Rossyyski minister stanu, Hrabia Romanzow, i Ambassador Xiążę Kurakin miewaią częste naradzenia z Xciem Benewentu i Ministrem stanu, Hrabią Champagny. Ostatni iuż pewnie do Hiszpanii nie poiedzie. Minister sekretarz stanu odbywa w głowney kwaterze wszystkie interessa, które nie tyczą się woyskowości. Boże day, żeby pomimo zachodzących trudności pożądany dla ludzkości pokoy przyszedł do skutku.

W woysku Portugalskim Jenerałowie Thibault i Saligniac mianowanemi są jenerałami dywizyi.

Wiemy teraz, że w rozmowie, którą J. C. K. Mość miał w Angoulem z Xciem Abrantu, J. C. K. Mość pochwalił woysko Portugalskie, i powiedział Xciu Abrantu, że powroci do Portugalii.

P. Delaborde, który wydał szacowne pisma o Hiszpanii, powołany przez J. C. K. Mość do tego kraiu został.

Mowią, że J. C. K. Mość powroci w Styczniu do Paryża.

Część ekwipażow Jeneralnego intendenta Daru przybyła do Paryża. Mowią, że świadły ten statysta powołany został do ministerium.

Wzmiankowany w 14tym biletynie Re-

tiro, który znany iest cudzoziemcom pod nazwiskiem Buen-Retiro, iest dawny pałac Królow Hiszpańskich i stoi na wzgórku na ostatnim końcu Madrytu. Jest to połączona massa gmachow, ktore z żadney strony nie wydaią pięknego widoku. Zawiera w sobie nie wielką, ale piękną na widowiska salą, założoną od ostatniego Króla rękodzielnią porcelanową i urządzony na publiczną przechadzkę ogrod.

Xżę Noja, nadzwyczayny poseł Króla Neapolitańskiego, przywiozł 3 wielkie krzyże do Luki orderu obu Sycylliy, z których ieden przeznaczony iest dla Xcia, a drugie dwa dla W. Marszałka dworu i W. Mistrza obrzędow.

Z rozkazu Cesarza na sali rady stanu postawione bydź maią marmurowe popiersia Radcow stanu Tronchet i Portalisa, ponieważ oni ułożyli pierwszy proiekt kodexu Napoleona.

Marszałek Xżę Valmy (Kellerman) mianowany został naczelnym jenerałem wielkiego korpusu odwodowego w Hiszpanii.

Umarł tu P. Gaston, tłumacz Eneidy, który długi czas bawił w Rossyi.

Dziennik Paryzki umieścił następuiący artykuł:

"Z listow Francuzkiego poselstwa w Persyi dowiaduiemy się, że Persowie są bardzo dobremi ludźmi; lecz grzeczności ich są zanadto przesadne. Gdy wniydzie się do domu Persa, właściciel oświadcza, iż cały dom iego iest do dyspozycyi gościa, iakoż można się w nim porządzić. Wezyr zapewnia, iż cała iego prowincya podobnież iest do rozrządzenia. Z resztą podrożować teraz można w Persyi z naywiększem bezpieczeństwem. Nie słychać tam wcale o rozboiach. Feth-Ali Schach panuie przeszło nad 20 millionami poddanych. Woyska iego składaią się z 60,000 piechoty, a przeszło dwa razy tyleż jazdy. Artylerya Perska iest nie wielka. Sztuka woienna w Persyi znacznie się w 18 wieku poprawiła; iednak nie może się ieszcze rownać z Europeyską. P. Trezel, officer Francuzkiego poselstwa donosi z Ispahanu, iż to miasto iest nieznośną pustynią, gdzie 4 godziny chodzić można po samych rozwalinach. Stawiane z wielkim kosztem meczety, wielkie i regularne rynki okazuią wspaniałość dawnych Królow. Państwa doznaią podobney iak familiie zmiany. Teheran, teraźnieysza stolica państwa, liczy w zimie przeszło 50,000 mieszkańcow; w lecie pozostaią w niey tylko ubodzy. W Lipcu i Sierpniu większa część mieszkańcow wynosi się do wsi pobliskich. Ciepło dochodzi w Persyi w wspomnionych miesiącach 27 do 28 stopni.,,

*Z Bajony d. 11. Grudnia.*

Dziś rano huk dział ogłosił wzięcie Madrytu.

Poseł Duński przy Nayiaśnieyszym Królu Hiszpańskim, P. Bourke, który po ustąpieniu woysk naszych z Madrytu tu bawił, powraca tam nazad.

Do Madrytu wszedł nayprzod Jenerał Belliard z gwardyią Króla Jozefa i gwardyą Cesarską.

Cesarz odwiedził, iak mowią, wśrod ludu, który pragnął uszczęśliwić, rożne części miasta. Głowna kwatera Cesarska przeniesiona bydź znowu ma do St. Martin lub do którego z pobliskich Madrytu Królewskich zamkow. Pomiędzy Francuzkim woyskiem i mieszkańcami Madrytu zachodzi naylepsza zgoda.

Woyska Francuzkie znaydowały się iuż o 20 mil Francuzkich za Madrytem.

Głowna kwatera woyska Portugalskiego pod Xciem Abrantu znaydowała się d. 12 w Wittoria

*Z Londynu d. 9. Grudnia.*
*( Przez Francyą. )*

Wczoray mieli u Króla audyencyą Jenerał Burrard, który powrócił z Portugalii, i P. Thornton, nasz dotychczasowy poseł w Szwecyi.

Wyszedł tu następuiący biuletyn:

"Podług doniesień, które wczoray nadeszły od Jenerała Baird pod d. 20 Listopada z Astorga, zdaie się, że woyska Castannbiosa porażone zostały, o czem iednak nie mamy dalszych wiadomości. Jenerał Moore rozkazał Jenerałowi Baird wsiąść z woyskiem na okręty i udać się na rzekę Tagu, w celu połączenia wszystkich woysk naszych i postawienia ich w stanie do działania razem w wspolney sprawie.,,

W Koruna zaczęto d. 2 b. m. ładować na okręty ciężkie bagaże woyska Jen. Baird. Z tegoż miasta piszą pod d. 2, iż Margrabia de la Romana z resztą woyska Jenerała Blacke około 16,000 ludzi wynoszącem i 20 działami znaydował się w Leon, i chciał się z woyskiem Jenerała Baird złączyć. Lord Paget poiechał do Leon. Francuzi oczekiwani byli przy odeyściu listow w Giion. O brygadę Jenerała Hope, która d. 21 znaydowała się w Eskurial, zaczenamy się obawiać.

Niezwłocznie ma ieszcze do Hiszpanii bydź posłanych 2600 ludzi gwardyi {14,000 Innych woysk, pomiędzy któremi znaydować się będzie legia Niemiecka, ieżeli tymczasem nie odmienią się nieszczęśliwe okoliczności w Hiszpanii.

*Z Berlina d. 24. Grudnia.*

Radość mieszkańcow Berlina powitania w murach swoich Nayiaśnieyszego Króla i powszechnie kochaną Królową odwleczona została do dalszego czasu. Przed kilku dniami nadeszła tu wiadomość, że Nayiaśnieyszy Król i Królowa zamyślaią przedsięwziąść podroż do Peterzburga. Dziś ią potwierdza następuiące pismo, które J. K. Mość raczył do tuteyszego magistratu przysłać:

"Kochani i Wierni! Gdy moie prowincye od woyska Francuzkiego opuszczone zostały, iest naywiększem moiem życzeniem powrocić do moiey stolicy Berlina z Królową i moią familiią, o co starałem się usilnie od zawarcia pokoiu. Rozkazałem, aby iak tylko przed i w czasie ustępowania woysk Francuzkich zniszczone przez dostawianie podwodow i liwerunkow okolice z tamtey strony Wisły cokolwiek się pokrzepią, wywoziły się stąd iedne po drugich do Berlina urzędy. Ja zaś użyię tego krótkiego czasu na przedsięwzięcie podroży do Peterzburga na kilkokrotne ustne i piśmienne przyiacielskie zaproszenia Nayiaśnieyszego Imperatora. Spieszyć się będę, i spodziewam się zobaczyć za kilka tygodni zawiślańskie moie prowincye, którem winienem nie mało dowodow przykładney wierności. Szczególniey zaś przyśpieszać będę moy powrot do Berlina, dla zapewnienia tamteyszych wiernych moich poddanych o moiey wdzięczności, miłości i przychylności za ich stateczne i dobre sprawowanie się. Oznaymuię wam to z rozkazem, abyscie uwiadomili o tem kochanych moich i wiernych mieszczan Berlina, i zostaię łaskawym waszym Króiem.

*Fryderyk Wilhelm.*

W Krolewcu d. 17 Grudnia 1808.

Pewna liczba sprzyiaiących ludzkości tuteyszych wysokiego stanu dam umowiły się tego lata, aby na korzyść instytutu Fryderyka i Ludwiki robić rożnego gatunku kobiece roboty i te pod czas tuteyszego jarmarku na Boże narodzenie sprzedać. Wystawione zostały w urządzoney na to i dobrze oświeconey izbie i sprzedawane są po nader taniey cenie.

Skutek odpowiedział tak dalece dobroczynnemu temu celowi, iż pierwszego zaraz wieczora sprzedano więcey iak za 200 talarow. Pierwszą myśl podała do tego Panna Stetten, dama dworu Xżny Brunświcko-Oels.

*Z Hanoweru d. 12. Grudnia.*

Głowna kwatera woyska Reńskiego nie będzie tu, iak dawniey słychać było, przenieśiona, ale pozostanie w Erfurcie, gdzie Xżę Auerstädt bawi, i iuż tam wszystkie iego kancelarye poszły.

*Z Neapolu d. 3 Grudnia.*

Dziś o godzinie 9 zrana poiechał J. K. Mość z licznym orszakiem głownego sztabu do Pouzolla, skąd udał się do wysp Jschia i Procida, ktore całe zwiedził. O godzinie 8 w wieczor powrocił do Neapolu. Wszystkie pałace i domy wieyskie, ktore znayduią się na drodze z Pouzolla do Neapolu, były oświecone, co bardzo przyiemny czyniło widok.

Wyrokiem Królewskim nakazane iest formowanie gwardyi narodowey w wszystkich prowincyach monarchii, ktora będzie utrzymywać porządek i przestrzegać bezpieczeństwa własności. Nikt nie może należeć do gwardyi, kto nie płaci 6 dukatow rocznego podatku.

Xżę Lorenzano, radca stanu i prefekt policyi w Neapolu mianowany został intendentem prowincyonalnym i wielkim urzędnikiem orderu obu Sycyliy. Na iego mieyscu został prefektem policyi P. Magbella.

Minister wewnętrzny, Arcybiskup Tarentu, zaprowadził wczoray uroczyście nowy magistrat miasta Neapolu.

W tym tygodniu weszło do naszego portu 29 obcych statkow z rożnemi towarami, pomiędzy ktoremi ieden iest Francuzki.

Eskadra Angielska z 7 okrętow złożona zamuie ciągle żeglugę do Korfu i po Adryatyckim morzu. – Zabrała niedawno okręt z Barletta, na ktory wsadziła 6 Angielskich maytkow. Wicher oddzielił ten okręt od Eskadry; 7 Neapolitańczykow, ktorych na nim zostawiono, pochwycili Anglikow, zamknęli i przybili do brzegu. Straże nadbrzeżne dopomogły odbić ten okręt nieprzyiacielowi.

Chociaż pokazuią się czasami w naszych okolicach nieprzyiacielskie fregaty, handel nasz powiększył się iednak znacznie od zaięcia wyspy Kapri. Przybywaią do nas okręty zrożnemi towarami, a my wysełamy nawzaiem nasze płody.

Korsarski okręt nieprzyiacielski o 8 działach i 75 ludzi maiący, zatopiony został od nadbrzeżnych batteryy nie daleko Circello.

Król urządził niedawno 8 batalionow żołnierzy morskich, każdy z 6 kompaniy złożony.

Nayiaśnieysi Królestwo mieszkaią ciągle w zamku Portici, gdzie podoba im się bardzo piękne iego położenie pod górą Wezuwiusza.

*Z Lucerny d. 10 Grudnia.*

Kończący urzędowanie tego roczny Landman, P. Ruttiman, odda rządy obranemu na przyszły rok Landmanowi P. Affry, deputowanemu z Fryburga, d. 31 Grudnia w Berthud w kantonie Berneńskim. Po skończonym obrzędzie dawny Landman powroci do Lucerny, a nowy uda się na rozpoczęcie swego urzędowania do Fryburga.

*Z Amsterdamu d. 22 Grudnia.*

Rząd postanowił od 1go Stycznia 1809. zmnieyszyć liczbę urzędnikow dla oszczędzenia skarbu, i ztego powodu zniosł także wschodnio i zachodnio-indyyski kantor w Midelburgu. Składaiące go osoby są oddalone, od przysięgi uwolnione i niedostaną żadnego wynadgrodzenia. Wyrok ten sprawił

w Midelburgu wielkie wrażenie i magistrat wyseła deputacyą z przełożeniem do Króla.

Sto piędziesiąt żołnierzy 5go Hollenderskiego regimentu, ktorzy stali załogą w Middelburgu, udali się d. 15 Grudnia do Bergenopzom, a ztamtąd poydą do St. Denis we Francyi.

Na wielu teatrach kraiu naszego graią od kilku tygodni z wielkiemi oklaskami sztukę Hollenderską *Oswobodzenie Leydy.* Autorem iey iest P. Westerman. Stało się to d. 3 Października 1575. Zdaie się, że myśl do tey narodowey sztuki podała mu obecność woysk naszych w Hiszpanii.

W Rotterdamie spuszczony z warsztatu został d. 17 b. m. nowy liniiowy okręt, i odebrał nazwisko Tromp.

Stosownie do wyroku Królewskiego jarmarki, które w sobotę przypadaią, maią bydź na inny dzień przeniesione, aby żydzi mogli do nich należeć.

Rządowa gazeta mowiąc o korzyściach, iakich z teraźnieyszych posiedzeń ciała prawodawczego spodziewać się należy, dodaie, iż będzie w krótce otworzona wielka xięga, w którey wszystkie narodowe długi będą zapisane.

Neapolitański szambelan Xiążę Noja oddał Królowi d. 21 ordery obu Sycyliy.

D. 16 umarł tu sławny nasz poeta, P. Uylenbroek, w 60 roku życia.

Wicher poczynił w nocy d. 7 przy Helgoland wielkie szkody. Z stoiących tam 44 statkow przed wichrem nie pozostało tylko 14; inne uniosł wicher lub się zatopiły.

Przy Rotterdamie okryła się Moza lodem.

*Z Kassel d. 23. Grudnia.*

Onegday przybyło tu znowu 1000 Francuzkiey jazdy, naywięcey strzelcow, idących do Frankonii.

Zostaiący przy tuteyszem Wirtemberskim poselstwie Sekretarz Mulinen, iedzie na radcę poselstwa do Peterzburga.

Członki żydowskiego konsystorza miały audyencyą u ministra sprawiedliwości i wewnętrznego. Zasłużony iego prezydent, P. Jakobson, miał przy otworzeniu posiedzeń konsystorza piękną mowę.

*Z Chambery d. 6. Grudnia.*

Miasto nasze doznało w nocy z d. 3 na 4 b. m. okropnych skutkow powodzi, która strasznieysza i powszechnieysza była, niżeli w roku 1811. Po ośmiodniowym deszczu stopniał nagle przy ciepłym południowym wietrze śnieg, którym wszystkie góry były okryte. Miasto zalane zostało i na niższych ulicach znaydowało się 5 stopni wody; wszystkie dolne mieszkania i sklepy były wodą napełnione, i nieszczęśliwi mieszkańcy zaledwo zdążyli uciec na wyższe piętra. Zalew trwał 9 godzin. Szkoda zamoczonych towarow w magazynach wynosi do 125,000 złotych: Zwierzchność miasta zbiera wszystkie okoliczności tego publicznego nieszczęścia, dla podania rządowi prozby, tak o wsparcie nieszczęśliwych, iako też o zapobieżenie nadal podobnemu przypadkowi, na który nasze miasto tak często bywa wystawione.

*Z Berna d. 12. Grudnia.*

Przybyły tu d. 9 Francuzki poseł P. Talleyrand, powitany został od deputacyi rządu kantonowego.

Nowe cła, które rząd Badeński na Renie postanowił, grożą upadkiem handlu kantonu Szafhuzy i zniszczeniem iego związkow. Rząd kantonu Szafhuzy prosił o pośrednictwo w tey mierze landmana Szwaycarskiego, i wnoszą, że landman wyśle nadzwyczaynego posła do Karlsruhe.

# DODATEK
## DO Nru. 3.
# GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedziele Dnia 8. Stycznia 1809.


D. 4 b. m. dał tu P. Francisz. Lessel, uczeń sławnego Jozefa Haydn, w sali P. Knoea wielką muzykalną akademiią, na którey produkował się z kilkoma dziełami własney kompozycyi. Granie i kompozycya iego, wzbudziły nietylko zadziwienie, ale ziednały mu naweł powszechny oklask. Osobliwie też symfoniia iego kompozycyi, zasługuie na naywiększą pochwałę, ponieważ nietylko widać w niey głęboką myśl umieiętności muzyczney, ale oraz i nadzieie, że ten młody autor z czasem w tey trudney sztuce przeydzie swego nieśmiertelnego mistrza.

*Z Frankfortu d. 21. Grudnia.*

Dwudziesty czwarty Nomer dziennika ligi Reńskiey zawiera uwiadomą dotąd zawartą d. 19 Sierpnia w Wirzburgu umowę między Xiem Jmcią Prymasem i W. Xciem Jmć Wirzburskim, tyczącą się niektorych posiadłości rycerskich w Sinn i Saalgrunde. Treść tey umowy iest następuiąca:

"Xżę Jmć Prymas zrzeka się uroczyście i na wieczne czasy w swoim i następcow imieniu wszelkiego prawa do mieysc następuiących: Burgsinn, Zeitlofs, Eckarts, Ruppoden, Grieshaf, Träbenbrun, Neuhauserhof, Detter, Heiligkreutz, Dittlofsrotha, Waitzenbuch, Weickersgruben, części Tüngen, Eigenbacherhof, Greselhaf, [illegible], Hessdorf, Bonnlanden, Reusenberg, iako też prawa nakładania podatkow w Windheim, części szpitala Julius w Völkersleyer, Schafhof, Heckmühle, Grafendorf, Wolfmünster, Aschenroth, Merlesau, Ochsenthal, i Sodenburg; i ustępuie tych wszystkich mieysc J. Cesarzowiczowskiey Mci Wielkiemu Xciu Wirzburskiemu, wtym sposobie, ażeby nad niemi używał zupełney samowładności wedle przepisow aktu ligi Reńskiey. Niemniey ustępuie Xżę Jmć Prymas W. Xciu Wirzburskiemu swoiego prawa do leżących za Saalą i do Hrabstwa Rieneck należących mieysc iako to Michelau, Schunderfeld i Weyersfeld. J. Cesarzowiczowska Mość, W. Xżę Wirzburski, zrzeka się nawzaiem uroczyście i na wieczne czasy w swoim i swoich następcow imieniu wszelkiego prawa do części państwa Aura, wyższego i średniego Sinn, iako też do należących woytostw do szpitala Julius, i ustępuie wszystkie te mieysca Xciu Jmć Prymasowi. Dobra iednak należące do szpitala Julius przy nim pozostaną. Wielki Xżę Jmć uwolnia oraz Xcia Jmć Prymasa od wszystkich ciężarow i obowiązkow urzędu Aura względem kraiu Wirzburskiego, iako to długow, pensyy, &c.

Wielki Xżę Jmć obowięzuie się przez tego wypłacić Xciu Jmć Prymasowi w gotowych pieniądzach 160,000 zł. ryń. iako dodatkową summę za ustąpione mieysca, za którą Xżę Jmć Prymas inne dobra kupi. „

Popiersie Keplera postawione uroczyście d. 27 Grudnia w Ratysbonie zostanie.

Przyiechała tu Xżna Thurn i Taxis, dla przepędzenia zimy.

Przybył tu znaczny transport artyleryi i około 50 jeńcow Pruskich, powracaiących z południowey Francyi do Saxonii.

Goniec Francuzki przebiegł wczoray tędy do Berlina.

Jenerał Oudinot, znayduiący się w naszem mieście, iadł onegday obiad u Hrabiego Beust z Jenerałem St. Cyr, naczelnikiem sztabu iego dywizyi, dowedzcą mieyscowym, &c.

Publiczne pisma donoszą, iż Król Karol Hiszpański tak mocno zachorował, iż wątpią o iego wyzdrowieniu. Trzech naysławnieyszych lekarzy pośpieszyło do niego z Montpellieru.

Podług rządowey Bawarskiey gazety uciekaią bardzo żołnierze z Bawarskich regimentow; z 4 regimentow uciekło do 563 ludzi.

*Rozmaite Wiadomości.*

Podług listow od brzegow morza Baltyckiego potwynił Król Szwedzki nayd[illegible] nieysze przygotowania w Sch[illegible], do odparcia ataku Duńczykow w czas [illegible] zmarznienia Sundu.

W Teneryffie jeneralny rządca, który nie chciał przychylić się do sprawy powstańcow Hiszpańskich, został obwieszony.

Kontyngenssa ligi Reńskiey, wyiąwszy Bawaryą, Wirtemberg, Saxonią i Xiążęta Saskie, prawie wszystkie udały się do Francyi. W Hiszpanii znayduią się iuż Prymasowskie, Badeńskie, Nassauskie i Heskie woyska, a idą tam ieszcze Westfalskie, Schwarzenburgskie, Waldeckie, Reuskie i Xcia Lippy.

Woyska Angielskie, które do Hiszpanii wkroczyły, wynoszą wraz z Portugalczykami 25,000 ludzi.

Przez Augszburg przeiechało d. 17 Grudnia dwoch Turkow z Konstantynopola do Paryża.

---

## DONIESIENIA.

W Nowem mieście Korczynie w murowanym nowym domu JP. Łukasiewicza pod Nr. 227 dawane będą przez cały karnawał roku 1809 zacząwszy od pierwszey niedzieli po Trzech Królach aż do ostatkow, co niedziela reduty, na które [illegible] łaskawą Publiczność zaprasza.

W kancelaryi urzędu podpisanego znayduią się od lat 7 trzy wielkie zaległe tu na powrot odesłane skrzynie; z tych iedna pod adresem *Wies* stare portrety, inne dwie znowu *do Pocztmaistra do Brześcia Litewskiego* adresowane, ekwipaż woyskowy zawieraią. — Od dnia dzisieyszego ieszcze termin w przeciągu trzech miesięcy z tym dokładem ustanowia się, ażeby właściciele do wspomnionych skrzyń prawo maiący w urzędzie podpisanym tym pewniey się legitymowali, ile że w przeciwnym razie, po upłynieniu tego terminu podług będących ustaw przez publiczną licytacyą więcey daiącemu sprzedane będą.

J. C. K. Mci Deliżansow Expedycya. W Krakowie d. 1 Stycznia 1809.

*Raschke.*

Ze strony C. K. Galicyys: kraiowego Gubernium rozpisuie się konkurs dla osadzenia urzędu Syndyka w mieście Wieliczka, z pensyą roczną 400 zł. r. ń. połączonego z tym dodatkiem, że kompetenci prożby swoie dekretami biegłości z obydwoch liniy i zaświadczeniami moralności opatrzone, ieszcze przed 3 Stycznia 1809 roku, do Bocheńskiego Król. Cyrkularnego urzędu podawać powinni. W Lwowie dnia 17 Listopada 1808.

Pewna Pani cudzoziemka, która iuż przez kilka lat bawiąc w tym kraiu, dała dowody swoiey zdatności w edukacyi panien pierwszey Noblessy, a która ieszcze do końca Lutego 1809 w obowiązkach zostaie, myśli d. 15 Marca t. r. maiąca pozwolenie od Wysokiego Gubernium założyć Instytut edukacyi dla Panien z wysokiey Noblessy, gdzie się będą wciąż uczyć 6 godzin co dzień wszelkich wiadomości, które dla Panien takiey rangi przyzwoite są: 1. Stary i nowy testament i religii. 2. Historyi Naturalney. 3. Historyi uniwersalney. 4. Historyi swego kraiu. 5. Jeografii z dokładnemi wiadomościami, iako to Monarchyi i Monarchow byłych przedtym i iak teraz są. 6. Mytologii, która iest bardzo potrzebna dla osob wysokiego urodzenia, ażeby umiały w dyskursie stosującym poznawać kopersztychy historyi Mitologiczney. 7. Moralności i nauki iak się maią zachowywać wstępuiąc w wielki świat. 8. Językow Niemieckiego i Francuzkiego będą się uczyć z zupełnemi doskonałościami. Ktoby z śżądał dokładney wiadomości tego wszystkiego, ma się udać na przeciwko Panny Maryi przed rzeźniczemi jatkami do kamienicy pod Nrm 677 na drugim piętrze co dzień między 11 i 12 przed południem.

Przez C. K. Galicyyskie Gubernium wypisuie się konkurs dla osadzenia mieysc na dwoch konsyliarzow przy magistracie w Brodach, z pensyą roczną 450 zł. ryń. z tym dodatkiem: że kompetenci iedno z tych dwoch mieysc otrzymać sobie życzący, prożby swe dekretami Eligibilitatis ex utrasque linea i zaświadczeniem swey moralności opatrzone, naydaley do 7go Stycznia 1809 roku do Cyrkularnego urzędu Złoczowskiego podawać maią.

W Lwowie dnia 2 Grudnia 1808.

Ze strony C. K. Galicyyskiego kraiowego Gubernium, rozpisuie się dla osadzenia zawakowanego w mieście Brzozowie urzędu Syndyka, z pensyą roczną 300 zł. ryń. połączonego konkurs do 2 Stycznia 1809 z tym dodatkiem, że kompetenci prożby swoie dekretami Obieralności z obydwoch linii, tudzież zaświadczeniami moralności opatrzone, ieszcze przed upłynieniem rzeczonego terminu, do Sanockiego Król. Cyrkularnego urzędu podać powinni.

W Lwowie d. 17. Listopada 1808.

Na Dniu 20 Stycznia roku przyszłego będzie się odprawiść licytacya do miasta Kassyja należących 10 morgow pastwisk, które na orny grunt obrócone bydź mogą, i przez publiczną licytacyą na sześć lat puszczone będą; tenże kontrakt arędowny zaczynać się będzie od dnia 1go 9bris r. b. Licytanci maią się na powyższym terminie znaydować w kancellaryi Magistratualney Koszyckiey, z zaopatrzeniem 10tą część wadyi 37 zł. ryń.

Przez C. K. Galicyyskie Gubernium wypisuie się konkurs dla osadzenia mieysca na Syndyka przy magistracie Samborskim z pensyą roczną 400 zł ryń. do 15 Stycznia 1809 roku z tym dodatkiem, że Kompetenci swe dostatecznemi zaświadczeniami opatrzone prożby, do Cyrkularnego urzędu Samborskiego naydaley do końca zwyż wspomnionego czasu podawać maią. W Lwowie d. 4 Listopada 1808.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey P. Woyciechowi Rogalińskiemu, stosownie do edyktalnego powołania innych nieprzytomnych pozwanych jako to: Piotra Borzęckiego, Ewy z Tarłow Dębowskiey, tudzież dzieci Stefana Dębowskiego; iako to, Bernarda, Sebastyana, Mikołaia i Eleonory Dębowskich, tudzież Tadeusza Dębowskiego, pod d. 2 Grud. r. 1807 nastąpionego dodatkowo; ninieyszym Edyktem wiadomo czynią: że sukcessorowie Kalinowskich w sprawie o detaxacyą dóbr Łaziska, Moczydła, Przyłuka, Ruda, Chroszla, Poręby, Gorki, Jędrzeiow i Brzozowka, ze wszystkiemi przyległościami w porządku wynadgrodzenia trzeciey części substancyi sukcessyonalney po Grzegorzu Wszyckim do Sądu tego przeciwko niemu żałobę podali, i pomocy sądowey dopraszali się. — Gdy zaś te Sądy dla iego niewiadomego mieysca zamieszkania, iemu tuteyszego sądowego Adwokata P. Kudlickiego za obrońcę z iego szkodą i kosztem ustanowiły, z którym wniesiona sprawa podług przepisaney dla Galicyi Zachodniey sądowey ustawy prowadzona i ukończona

będzie. On przeto ninieyszym Edyktem napomina się, ażeby na dzień 7 Listopada 1808 roku do excepci się stawił i ustanowionemu dla siebie obrońcy, dokumenta i dowody swey sprawy oddał, lub innego Adwokata sobie za patrona obrał, tego Sądowi wymienił, i to z prawa czynił, co do obrony swey sprawy za użyteczne osądzi, aby sprawy swey niezaniedbał, gdyż wszelką szkodę ztąd wyniknąć mogącą, samby sobie przypisać był winien.

Dan w Lublinie dnia 18 Sierpnia 1808 roku.

*Michałowski.*
*Belejowski.*
*Rath.*

*Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelskich Galicyi Zachodniey.*
*Klimaszewski.*

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey Panu Jozefowi Bielińskiemu ninieyszym Edyktem wiadomo czynią: że Xżę Michał Radziwił przeciwko niemu i massie krydalney Woyciecha Sulimirskiego, o zdanie kalkulacyi z pieniędzy i zboża przez Pana Jozefa Bielińskiego z dóbr Miastkowa, od dnia 22 Stycznia 1755 roku do 24 Czerwca 1768 roku lub zapłacenie summy 200,720 zł. pol. na dniu 21 Listopada r. b. do Nru 14969 do Sądu tego żałobę podał i pomocy sądowey dopraszał się. —— Gdy zaś te Sądy dla iego niewiadomego mieysca bawienia się, iemu tuteyszego sądowego Adwokata Pana Waniek za obrońcę z iego szkodą i kosztem ustanowiły, z którym wniesiona sprawa podług przepisaney dla Galicyi Zachodniey sądowey ustawy prowadzona i ukończona będzie; on przeto ninieyszym Edyktem napomina się, ażeby na dzień 11 Kwietnia 1809 roku godzinę 9tą z rana do excepcyi się stawił, i ustanowionemu dla siebie obrońcy dokumenta i dowody swey sprawy oddał, lub innego Adwokata sobie za obrońcę obrał, tego sądowi wymienił, i to z prawa czynił, co do obrony swey sprawy za użyteczne osądzi, aby sprawy swey nie zaniedbał, gdyż wszelką szkodę ztąd, może wyniknąć mogącą samby sobie przypisać był winien.

Dan w Lublinie d. 28 Listopada 1808 roku.

*Michałowski.*
*Domasławski.*
*Belejowski.*

*Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelskich Galicyi Zachod.*
*Klimaszewski.*

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey, Pani Roży z Ossolińskich Grochowskiey ninieyszym Edyktem wiadomo czynią, że P. Jozef Wyczołkowski przeciwko niey, i innym sukcessorom między Bonifacego Ossolińskiego o zapłacenie summy 10,000 zł. pol. do Sądu tego żałobę podał, i pomocy sądowey dopraszał się. —— Gdy zaś te Sądy dla iey niewiadomego mieysca bawienia się, iey tuteyszego sądowego Adwokata Pana Jedebskiego za obrońcę z iey szkodą i kosztem ustanowiły, z którym wniesiona sprawa podług przepisaney dla Galicyi Zachodniey sądowey ustawy prowadzona i ukończona będzie, ona przeto ninieyszym Edyktem napomina się, ażeby na dzień 8 Listopada 1808 roku godzinę 9 z rana do excepcyi się stawiła, i ustanowionemu dla siebie obrońcy dokumenta i dowody swey sprawy oddała, lub innego Adwokata sobie za obrońcę obrała tego sądowi wymieniła, i to z prawa czyniła co do obrony swey sprawy za użyteczne osądzi, aby sprawy swey niezaniedbała, gdyż wszelką szkodę ztąd może wyniknąć mogącą samaby sobie przypisać była winna. Dan w Lublinie d. 17 Sierpnia 1808 roku.

*Jakób Kulczycki.*
*Smetana.*
*Rath.*

*Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelsk. Galicyi zachodniey.*
*Klimaszewski.*

*( Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek. )*